

INFORMATIENOTITIE

AAN	De leden van de Gemeenteraad
VAN	College van Burgemeester en Wethouders
ONDERWERP	Herbestemming RK Heilige Barbarakerk
DATUM	18 februari 2025
BIJLAGE	GZDGCB1871151/1871152
REGISTRATIENUMMER	

Hierbij willen we u informeren over de stand van zaken rondom de herbestemming van de Rooms Katholieke Heilige Barbarakerk aan de Markt 50.

Voorgeschiedenis

De Suitbertusparochie is eigenaar van de rooms-katholieke Heilige Barbarakerk aan de Markt 50 en wil deze afstoten. Om ons cultureel en religieus erfgoed te beschermen heeft de gemeente in april 2021 een Kerkenvisie vastgesteld. Daarin staat hoe we met onze (binnenstads-)kerken om willen gaan in geval de zittende geloofsgemeenschap het gebouw verlaat en de eigenaar van het vastgoed af wil. Volgens de Kerkenvisie wordt eerst gezocht naar een hoofdzakelijk maatschappelijke functie, alvorens een puur commerciële functie in beeld komt. Wonen betekent afsluiting van het gebouw voor het publiek en heeft daarom de laatste voorkeur. Sloop is pas aan de orde als er echt geen andere optie meer is het gebouw her te bestemmen en op te knappen.

In 2021 is er een marktconsultatie. Er wordt gekozen voor de pitch van drie Culemborgse ondernemers, die aangeven dat het karakteristieke en beeldbepalende pand behouden blijft voor de binnenstad en dat bij de herbestemming wordt ingezet op een maatschappelijke functie in de kerk in combinatie met horeca en wonen. De initiatiefnemers richten de Stichting Behoud RK kerk op en tekenen een voorlopig koopcontract onder voorwaarden met de Suitbertusparochie.

Vanaf 9 juni 2022 sluit Bibliotheek Rivierland, op uitnodiging van de initiatiefnemers, aan bij verkennende gesprekken gevoerd tussen de bibliotheek en de initiatiefnemers. Bibliotheek Rivierenland heeft een vestiging in Culemborg en is gehuisvest in het Elisabeth Weeshuis.

In augustus 2022 zijn de randvoorwaarden vanuit de gemeente door de portefeuillehouder M. Peters aan de bibliotheek en de initiatiefnemers meegegeven. De randvoorwaarden zijn dat de verhuizing niet tot hogere kosten mag leiden gezien de gemeente voor grote opgaven komt te staan in tijden van bezuinigingen, geen middelen vrij zal maken voor een verhuizing en geen rol neemt in de herbestemming en exploitatie van de kerk.

In 2022 onderzoeken de initiatiefnemers tevens met Theater De Fransche School een mogelijke herhuisvesting van het theater in de kerk. Dit is geen haalbare en realistische optie gebleken.

De initiatiefnemers hebben tevens samen met Kunsteducatie Culemborg verkennende gesprekken gevoerd voor huisvesting van KEC in de kerk.

De onderzoeksfase met de bibliotheek wordt door beide partijen onverminderd voortgezet.

Aanleiding informatienotitie

Bibliotheek Rivierenland heeft per e-mail op 6 december 2024 aan de initiatiefnemers en de gemeente aangegeven te stoppen met hun rol in de herbestemming RK Grote Barbarakerk.

Daarbij aangevende dat:

- zij de functionele, technische en financiële risico's uit een onderzoeksrapport, dat de bibliotheek heeft laten uitvoeren, niet voor hun rekening kunnen nemen
- dat de huurovereenkomst per 01-01-2025 van de bibliotheek met het Elisabeth Weeshuis afloopt wat een besluit voor Kerst 2024 noodzakelijk maakt
- de timing van dit project op dit moment niet past.

Zij concluderen dat, wat de bibliotheek betreft, ze tot het besluit komen te stoppen met het plan voor huisvesting van de bibliotheek in de Barbarakerk.

Op 15 januari 2025 schrijven de initiatiefnemers in een e-mail dat hun voorkeursscenario onverminderd en onveranderd blijft dat de bibliotheek naar de kerk komt.

In januari 2025 vraagt de bibliotheek de gemeente of zij een garantstelling willen afgeven waarbij de gemeente hoofdhuurder van het deel bibliotheek wordt.

Bestuurlijk overleg

Op 5 februari 2025 is de bibliotheek door de gemeente uitgenodigd voor bestuurlijk overleg met portefeuillehouder M. Peters. In het gesprek geeft de portefeuillehouder aan dat de randvoorwaarden van de gemeente onveranderd blijven en dat de gemeente geen hoofdhuurder wordt van het deel van de kerk waar de bibliotheek in gehuisvest wordt. De conclusie van de bibliotheek blijft dat zij stoppen met het onderzoeksproces.

Op 18 februari 2025 vindt er een bestuurlijk overleg plaats tussen de initiatiefnemers en de gemeente met portefeuillehouder D. Bijvoet. In dit gesprek informeren zij de initiatiefnemers over het definitieve besluit van de bibliotheek. Na een gesprek over het gelopen proces wordt met elkaar een eerste verkenning gedaan over het in gang zetten van het volgende spoor van de Kerkenvisie. Er is afgesproken hier verdere gesprekken over te voeren.